РЕШЕНИЯ

РЕШЕНИЕ НА КОМИСИЯТА

от 25 януари 2012 година

относно помощта, предоставена от Гърция на земеделски производители и кооперативи в зърнопроизводството

SA 27354 (C 36/10) (ex NN 3/10, ex CP 11/09)

(нотифицирано под номер C(2011) 9335)

(само текстът на гръцки език е автентичен)

(текст от значение за ЕИП)

(2012/320/ЕС)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 108, параграф 2, първа алинея от него,

като взе предвид Споразумението за Европейското икономическо пространство, и по-специално член 62, параграф 1, буква а) от него,

като покани заинтересованите страни да представят мненията си в съответствие с член 108, параграф 2, първа алинея от Договора [1] и като взе предвид техните мнения,

като има предвид, че:

I. ПРОЦЕДУРА

(1) На 18 ноември 2008 г. Комисията получи по електронна поща информация относно предполагаема помощ, отпусната от гръцката държава на земеделски производители и на обединения на земеделски кооперативи в зърнопроизводството. Предполагаемата помощ е предоставена под формата на безлихвени заеми. С писмо от 21 ноември 2008 г. Комисията поиска от гръцките власти да предоставят информация за въпросната помощ.

(2) С писмо от 24 ноември 2008 г. Комисията покани жалбоподателя да представи попълнен формуляр за подаване на жалба. Комисията получи формуляра на 8 януари 2009 г.

(3) След получаването на формуляра за подаване на жалба и тъй като гръцките власти не отговориха на писмото ѝ от 21 ноември 2008 г., на 23 януари 2009 г. Комисията им изпрати второ писмо, с което поиска информация за въпросната мярка. Гръцките власти не представиха отговор в рамките на посочения в писмото краен срок и на 24 март 2009 г. Комисията им изпрати напомняне.

(4) На 14 май 2009 г. гръцките власти изпратиха писмо на Комисията, с което предоставиха съвсем ограничена информация относно помощта, която е обект на жалбата. На 11 юни 2009 г. Комисията изпрати на гръцките власти второ искане за информация, съдържащо по-подробни въпроси по отношение на предполагаемата държавна помощ.

(5) На 20 юли 2009 г. гръцките власти поискаха удължаване на крайния срок за предоставяне на съответната информация до 30 август 2009 г. С писмо от 23 юли 2009 г. Комисията се съгласи с това удължаване на срока. С писмо по електронна поща от 1 септември 2009 г. гръцките органи поискаха удължаване на крайния срок с още един месец. С писмо от 14 септември Комисията разреши второто удължаване на крайния срок — до 30 септември 2009 г.

(6) Повече от два месеца след определения краен срок Комисията все още не беше получила отговор и на 1 декември 2009 г. изпрати на гръцките власти напомняне, в което им даде още един месец за предоставяне на информация. В напомнянето Комисията обърна внимание на гръцките власти на факта, че ако не отговорят в предписания срок, Комисията ще изиска предоставянето на информацията („разпореждане за информация“) съгласно член 10, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета от 22 март 1999 г. за установяване на подробни правила за прилагането на член 93 от Договора за ЕО [2] (*). Освен това от 26 януари 2010 г. случаят е вписан под номер NN 3/10 в регистъра на помощите, за които не е постъпило уведомление.

[1] ОВ C 90, 22.3.2011 г., стр. 11.

[2] ОВ L 83, 27.3.1999 г., стр. 1.

(*) Впоследствие член 88 от Договора за ЕО. От 1 декември 2009 г. членове 87 и 88 от Договора за ЕО са заменени съответно с членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

(7) Определеният от Комисията краен срок изтече без гръцките власти да предоставят каквато и да било информация. По тази причина на 10 март 2010 г. Комисията прие решение съгласно член 10, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 659/1999, с което изиска от гръцките власти да предоставят необходимата информация.

(8) Гръцките власти отговориха на 19 март 2010 г. В отговора си те твърдяха, че са отговорили на писмото на Комисията от 1 декември 2009 г. с писмо от 9 февруари 2010 г. С писмо от 17 май 2010 г. Комисията изпрати на гръцките власти редица допълнителни въпроси. Изискано беше също така да представят доказателство, че са изпратили писмо на Комисията на 9 февруари 2010 г. Междувременно Комисията получи допълнителна информация от жалбоподателя относно въпросната помощ. В тази връзка на 18 юни 2010 г. Комисията изпрати още едно писмо на гръцките власти, като им предостави възможност за изразяване на мнение по новата информация. Гръцките власти отговориха на писмото на Комисията от 17 май 2010 г., но не представиха каквото и да било доказателство, че на 9 февруари 2010 г. са изпратили писмо на Комисията. На 30 септември 2010 г. гръцките власти отговориха на писмото на Комисията от 18 юни 2010 г.

(9) С писмо от 15 декември 2010 г. Комисията уведоми Гърция за решението си да открие процедурата, предвидена в член 108, параграф 2 от Договора, по отношение на въпросната помощ. С писмо от 21 януари 2011 г. гръцките власти представиха своето мнение относно решението на Комисията от 15 декември 2010 г. Комисията изпрати на гръцките власти някои допълнителни въпроси с писмо от 5 май 2011 г., на което те отговориха на 6 юни 2011 г.

(10) Решението на Комисията за откриване на процедурата беше публикувано в *Официален вестник на Европейския съюз* ([3]). Комисията покани заинтересованите страни да представят мненията си относно въпросната мярка. Комисията получи мнение от една заинтересована страна, според която въпросните мерки са неправомерни. Гръцките власти бяха уведомени за това мнение, в отговор на което те представиха своето мнение с писмо от 1 декември 2011 г.

II. **ПОДРОБНО ОПИСАНИЕ НА ПОМОЩТА**

II.1. **Жалба**

(11) На 18 ноември 2008 г. Комисията получи информация по електронна поща относно предполагаема помощ, отпусната от гръцката държава на земеделски производители и обединения на земеделски кооперативи в зърнопроизводството. Според посочената жалба помощта е под формата на безлихвени заеми в размер на 150 милиона EUR, предоставени на обединения на земеделски кооперативи в сектора на зърнените култури.

([3]) Вж. бележка под линия 1.

II.2. **Контекст**

(12) Според предоставената от гръцките власти информация, през 2008 г. гръцките земеделски производители са засели допълнително 60 хиляди хектара (600 хиляди *stremmata* (единица за площ, равна на десет ара)) царевица в сравнение с предходната година. Това е довело до значително свръхпроизводство на царевица, а оттам и до спад на цените. Положението с пшеницата е същото. Поради този факт и вследствие на икономическата криза гръцкото правителство е решило да предостави подпомагане на гръцките производители.

(13) Според гръцките власти подпомагането е било предоставено на организации на производители — т.е. на обединения на земеделски кооперативи (ОЗК). ОЗК не са разполагали с необходимите средства за подпомагане на доходите на земеделските производители, а поради финансовата криза не са имали и достъп до финансовите пазари, за да изтеглят заеми. Гръцките власти заявяват освен това, че ако през зимата на 2008 г. кооперативите бяха продали събраните количества зърно, цените биха се понижили драстично, а производителите биха претърпели значителни загуби. Следователно, за да се избегне спад в цените на зърнените култури и да се гарантира минимален доход на земеделските производители, гръцкото правителство е решило да отпусне на ОЗК и непряко на земеделските производители (които са доставили продукцията си на кооперативите) помощ под формата на гарантиран от държавата заем с лихвена субсидия. Според гръцките власти сумите по отпуснатите на ОЗК заеми е трябвало след това да бъдат прехвърлени на производителите срещу количествата зърно, закупено или получено от ОЗК през 2008 г. Поради продължителната криза на зърнения пазар гръцките власти са удължили срока за погасяване на заемите до 30 септември 2010 г.

II.3. **Мярка**

(14) Гръцките власти са приели редица решения за привеждане в действие на помощта.

(15) В Решение № 56700/В.3033 от 8 декември 2008 г. на гръцкия министър на икономическите въпроси и финансите се предвижда, *inter alia*, следното:

„Член 1. С настоящото се одобрява лихвена субсидия за заеми, които са отпуснати или ще бъдат отпуснати през 2008 г. от финансови институции на обединения на земеделски кооперативи (ОЗК) и на първични земеделски кооперативи в Гърция, за да бъде заплатено с тях на производителите за закупените или получените количества зърно през 2008 г. Въпросните заеми се субсидират от датата на отпускането им. […]

Член 3. Продължителността на въпросните заеми е от датата на отпускането им до датата на погасяването им, която не може да бъде по-късно от 30 септември 2009 г. […]“

(16) В Решение № 2/88675/0025 от 9 декември 2008 г. на гръцкия министър на икономическите въпроси и финансите, се предвижда, *inter alia*, следното:

„1) Гръцката държава предоставя 100 % гаранция за обезпечаване на заемите, отпускани от финансови институции на обединения на земеделски кооперативи (ОЗК) и на първични земеделски кооперативи в Гърция, за да бъде заплатено с тях на производителите за закупените или получените количества зърно през 2008 г., в съответствие с разпоредбите на Закон 2322/1995. За заемите, отпуснати от финансовите институции на ОЗК и на първични земеделски кооперативи през 2008 г. за покупка на зърно, важат разпоредбите на настоящото решение, считано от датата на отпускането им. Общият размер на заемите, които са отпуснати или ще бъдат отпуснати, не може да превишава 150 милиона EUR. […]

3) […] В случай, че непогасената част от заема не бъде изплатена при настъпване на падежа, въпросната сума става дължима и изискуема. Държавата възстановява гарантираните вземания на банките, след като те представят в срок от три месеца от датата на падежа подкрепящите документи, посочени в Решение № 2/478/0025/4.1.2006 г. на министъра на икономическите въпроси и финансите (Държавен вестник, серия II, № 16, 13.1.2006 г.).“

(17) Крайният срок за погасяване на заемите е удължен до 30 декември 2010 г. въз основа на решения № 46825/B.2248 от 29 септември 2009 г. и № 2/69591/0025 от 2 октомври 2009 г. на министъра на икономическите въпроси и финансите.

(18) С Решение № 8264 от 9 декември 2008 г. на гръцкия министър на развитието на селските райони и храните се предвижда разпределяне на сумата от 150 милиона EUR между 57 обединения на земеделски кооперативи. Въпросното решение се позовава също така на решение от 12 ноември 2008 г. на правителствената комисия относно отпускането на заеми в размер на 150 милиона EUR на обединения на земеделски кооперативи и на техните членове.

(19) Според писмото на гръцките власти, изпратено на 19 март 2010 г., всички въпросни заеми (с изключение на един) са отпуснати от Agricultural Bank of Greece (*Гръцката земеделска банка*) (наричана по-долу „банка ATE“). Гръцките власти добавят, че лихвената субсидия и гаранцията, предоставени от държавата в сектора на зърнените култури, са били необходими с оглед справяне с понижението на цените през 2008 г., предизвикано от свръхпроизводството на зърно в Гърция. В това писмо гръцките власти изразяват мнението, че предоставеният от държавата малък кредитен механизъм не може да се счита за държавна помощ, тъй като той не нарушава конкуренцията, нито застрашава да я наруши, както и не засяга търговията между държавите-членки. Гръцките власти добавят, че ползата за отделните производители от въпросната мярка е била минимална.

(20) Съгласно член 1 от договора за заем между банка ATE и ОЗК („Договор за заем“) отпусканите от банка ATE заеми се използват от заемополучателя само за закупуването или получаването на зърнени култури, които са произведени през 2008 г.

(21) По отношение на условията за отпускане на заема гръцките власти отбелязват, че лихвеният процент е процентът, приложим за 12-месечни гръцки съкровищни облигации (емитирани непосредствено преди датата, от която започва да се начислява лихва), увеличен с 30 %. Освен това те твърдят, че Договорът за заем между банка ATE и ОЗК включва условие, което доказва, че не става въпрос за държавна помощ. Това условие гласи: „Заемополучателят с настоящото поема задължение преди отпускане на заема да подпише с гръцката държава, представлявана от Банката за целите на настоящото, договор за обезпечение върху продуктите, страничните продукти и друго движимо имущество, което заемополучателят ще закупи с този заем, както и върху всички стоки, които притежава или управлява, съгласно разпоредбите на Закон 2844/2000.“ С други думи, ОЗК предоставят обезпечение на държавата (представлявана от банка ATE) под формата на продуктите, закупени от ОЗК със заема.

(22) Заместник-министърът на финансите приема Решение № 2/21304/0025 на 26 октомври 2010 г. Според посоченото решение:

„A. Обединенията на земеделски кооперативи (ОЗК) и първичните земеделски кооперативи в Гърция, които са получили заеми, гарантирани от гръцката държава съгласно Решение № 2/88675/0025/9.12.2008 г. на заместник-министъра на икономическите въпроси и финансите, което е в сила към настоящия момент, имат възможност да преструктурират заемите с падеж 30 септември 2010 г., гарантирани от гръцката държава съгласно горепосоченото решение, както следва:

Общата продължителност на преструктурирания заем е пет години, платим на шестмесечни вноски (главница и лихви), като първата вноска е дължима на 30 март 2011 г., а последната — на 30 септември 2015 г.

Освен това всеки заемополучател до настъпване на падежа на заема заплаща на гръцката държава предпазна премия в размер на 2 % от неиздължената към момента част на заема. Първото плащане по премията се извършва при плащането на първата вноска на 30 март 2011 г.

С настоящото се премахват съществуващите обезпечения под формата на зърно в полза на гръцката държава.

Лихвеният процент по преструктурираните по този начин заеми е процентът, прилаган от всяка финансова институция по заеми от същата категория. […]“

III. **МНЕНИЕ НА ГЪРЦИЯ**

(23) В отговора си от 21 януари 2011 г. гръцките власти твърдят, че както лихвената субсидия, така и държавната гаранция за заемите трябва да се разглеждат в светлината на Съобщението на Комисията „Временна общностна рамка за мерките за държавна помощ за подпомагане на достъпа до финансиране при настоящата финансова и икономическа криза“ ([4]) (наричана по-долу „временна рамка“). По-специално те заявяват, че въпросните заеми са отпуснати по време на финансовата и икономическа криза от 2008 г. и 2009 г. с цел преодоляване на кризата.

(24) Гръцките власти заявяват също така, че поради големия брой крайни получатели (членове на кооперативите) ползата от безлихвения заем за всеки получател е била толкова малка, че не може да се счита за предизвикваща нарушаване на конкуренцията.

(25) Накрая, гръцките власти твърдят, че задължението на всеки заемополучател да заплаща 2 % застрахователна премия в съответствие с Министерско решение № 2/21304/0025/26.10.2010 доказва отсъствието на държавна помощ.

(26) В писмото си от 1 декември 2011 г. гръцките власти повтарят редица от представените в хода на процедурата аргументи относно необходимостта от прилагането на тези мерки и основанията за това. Също така те заявяват, че приемането на Министерско решение № 2/21304/0025/26.10.2010 г. и прилагането на лихвен процент при преструктурирането на заемите (процентът, прилаган от всяка финансова институция по заеми от същата категория) означават, че лихвената субсидия не представлява помощ. Гръцките власти добавят, че предоставените от държавата лихвени субсидии през периода от 2009 г. до 28 ноември 2011 г. възлизат на 7 762 113 EUR.

IV. **ОЦЕНКА НА ПОМОЩТА**

IV.1. **Наличие на помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора**

(27) Съгласно член 107, параграф 1 от Договора всяка помощ, предоставена от държава-членка или чрез ресурси на държава-членка, под каквато и да било форма, която нарушава или заплашва да наруши конкуренцията чрез поставяне в по-благоприятно положение на определени предприятия или производството на някои стоки, доколкото засяга търговията между държавите-членки, е несъвместима с вътрешния пазар.

(28) Преди да пристъпи към оценяване дали въпросната мярка отговаря на условията на член 107, параграф 1 от Договора, Комисията отбелязва, че има два аспекта на мярката, които следва да бъдат разгледани в светлината на тази разпоредба: а) лихвената субсидия, и б) държавната гаранция.

([4]) ОВ C 16, 22.1.2009 г., стр. 1. Съобщението беше изменено през октомври 2009 г. (ОВ C 261, 31.10.2009 г.).

IV.1.1 *Лихвена субсидия*

(29) Лихвената субсидия, предоставена от гръцката държава на кооперативите съгласно Министерско решение № 56700/B.3033/8.12.2008 г., отговаря на всички условия, посочени в член 107, параграф 1 от Договора. Субсидията е отпусната от гръцката държава и предоставя явно предимство, тъй като благодарение на нея заемът фактически е напълно безлихвен. Преките получатели на помощта са кооперативите. Като се има предвид обаче, че с отпускането на заемите намерението на държавата е било да се повишат доходите на гръцките земеделски производители чрез изкуствено повишаване на цената на зърнените култури, продавани от производителите на кооперативите, то непреките получатели на помощта са земеделските производители. Накрая, спазено е и условието за избирателност, тъй като получателите на помощта са единствено тези кооперативи и, в крайна сметка, земеделските производители, които са закупили или произвели зърно в Гърция през 2008 г. Лихвената субсидия е предоставена преди прилагането на Министерско решение № 2/21304/0025/26.10.2010 г. и преди преструктурирането на заемите, когато е постановено, че лихвеният процент, приложим по отношение на преструктурирания заем, ще бъде процентът, прилаган от всяка финансова институция по заеми от същата категория.

(30) Що се отнася до условието за „нарушаване на конкуренцията“, в съответствие със съдебната практика на Съда, самият факт, че се засилва конкурентното положение на едно предприятие спрямо други конкурентни предприятия, като му се предоставя икономическо преимущество, което то иначе не би получило в нормалния ход на неговата дейност, говори за възможно нарушаване на конкуренцията ([5]). Помощта за дадено предприятие засяга търговията между държавите-членки, когато въпросното предприятие функционира на пазар, който е отворен за вътрешнообщностна търговия ([6]). Освен това, в съответствие със съдебната практика на Съда, няма праг или процент, под който може да се счита, че търговията между държавите-членки не е засегната. Дори относително малкият размер на помощта или относително неголемите мащаби на предприятията не означават *a priori*, че търговията между държавите-членки не е засегната ([7]). Секторът на зърнените култури се характеризира със значителна вътрешнообщностна търговия. Следователно настоящата мярка може да засегне търговията между държавите-членки.

(31) В светлината на горното изглежда, че по отношение на лихвената субсидия са изпълнени всички условия, посочени в член 107, параграф 1.

([5]) Решение на Съда от 17 септември 1980 г. по дело Philip Morris Holland BV/Комисия на Европейските общности, 730/79, Recueil 1980, стр. 2671 (специално гръцко издание 1980 г., том III, стр. 13).

([6]) Вж. по-специално решение на Съда от 13 юли 1988 г. по дело Френска република/Комисия на Европейските общности, 102/87, Recueil 1988, стр. 4067.

([7]) Решение на Съда от 24 юли 2003 г. по дело Altmark Trans GmbH и Regierungspräsidium Magdeburg/Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH, в присъствието на Oberbundesanwalt beim Bundesverwaltungsgericht, C-280/00, Recueil 2003, стр. I-7741, точка 81.

IV.1.2. *Държавна гаранция*

(32) С Министерско решение № 2/88675/0025/9.12.2008 г. гръцката държава решава да предостави на кооперативите гаранция по заемите, сключени с банка ATE. Общо казано, по отношение на гаранциите се прилагат критериите, определени в член 107, параграф 1 от Договора. Както е отбелязано в раздел 2.1 от Известието на Комисията относно прилагането на членове 87 и 88 от Договора за ЕО по отношение на държавните помощи под формата на гаранции ([8]) (наричано по-долу „Известие относно гаранциите“), пряко предоставяните гаранции от държавата действително могат да представляват държавна помощ. Ползата от дадена държавна гаранция се състои в това, че свързаният с гаранцията риск се поема от държавата. Поемането на този риск обикновено се възнаграждава с подходяща премия (раздел 2.2 от Известието относно гаранциите). Когато държавата се отказва от такава премия, е налице полза за предприятието, на което е предоставена държавната гаранция, и изтичане на ресурси от държавата. Следователно в този случай гаранцията се предоставя чрез ресурси на държавата. В Известието относно гаранциите е посочено също така, че дори и да не са извършени никакви плащания от държавата по дадена гаранция, може въпреки това да е налице държавна помощ.

(33) Предоставената на ОЗК и в крайна сметка на земеделските производители полза благодарение на гаранцията е ясна: заемополучателите не е трябвало да плащат — поне до 30 март 2011 г. (вж. съображение 22) — съответната премия, която обикновено се заплаща като възнаграждение за съответния риск. В сравнение с положението без гаранция, държавната гаранция дава възможност на заемополучателите така също да получат по-добри финансови условия по заемите, отколкото нормално биха получили на финансовите пазари. В раздел 3.4 от Известието относно гаранциите е посочен списък на всички условия, които трябва да бъдат изпълнени, за да не се счита за държавна помощ дадена схема за държавни гаранции. Ясно е, че разглежданата мярка не отговаря на всички посочени условия. Например изглежда, че най-малко две от тези условия не са изпълнени в този случай: въпросната гаранция покрива повече от 80 % от заемите и изглежда, че разглежданата схема важи за заемополучатели във финансово затруднение.

(34) Както е посочено в съображение 29, преките получатели на тази помощ са кооперативите. Като се има предвид обаче, че с отпускането на заемите намерението на държавата е било да се повишат доходите на гръцките земеделски производители чрез изкуствено повишаване на цената на зърнените култури, продавани от производителите на кооперативите, то непреките получатели на помощта са земеделските производители. Условието за избирателност също е изпълнено, тъй като получателите на помощта са само онези кооперативи и земеделски производители, които са закупили или произвели зърно в Гърция през 2008 г.

(35) Посоченото в съображение 30 се отнася и до условията за „нарушаване на конкуренцията“ и „засягане на търговията“.

(36) Накрая, гръцките власти твърдят, че предоставеното обезпечение от ОЗК на държавата, както е предвидено в Договора за заем, показва, че не е налице никаква помощ. Както обаче посочва Комисията в решението си за откриване на процедурата, случаят не е такъв поради следните причини: а) първо, ако кооперативите не погасят заемите, държавата ще реши по своя преценка дали да се възползва от правата, които ѝ дават споразуменията за обезпечение, или да не се възползва; б) второ, изглежда, че обезпечението не покрива пълния размер на заема, тъй като цената, заплащана от ОЗК на земеделските производители за закупуването на зърно (която нормално би трябвало да е равна на размера на заемите), е по-висока от пазарната цена.

(37) Следва да се отбележи също така, че това обезпечение е премахнато с Министерско решение № 2/21304/0025/26.10.2010 г. Както е посочено в съображение 22 по-горе, това обезпечение е заместено с премията от 2 %, считано от датата на първата погасителна вноска, дължима на 30 март 2011 г. В писмото си от 7 юни 2011 г. гръцките власти твърдят, че в съответствие с Известието относно гаранциите плащането на премия е средство за защита на малките и средните предприятия, чиято способност да погасяват задълженията си може да бъде засегната от неблагоприятни условия. Този довод е недопустим поради причините, описани подробно в съображения 38, 39 и 40.

(38) Първо, разпоредбата относно предпазната премия от 2 % е въведена едва през октомври 2010 г. и се отнася само до сумите, които все още са били дължими през септември 2010 г. Дори да приемем, *quod non*, че тази премия премахва всеки евентуален елемент на държавна помощ, държавната гаранция все пак би представлявала държавна помощ до този момент.

(39) Второ, от текста на Министерско решение № 2/21304/0025/26.10.2010 г. става ясно, че ОЗК *могат*, но не са *длъжни* да се възползват от съответната разпоредба (вж. съображение 22). В това отношение гръцките власти отбелязват, че всъщност заемополучателите са били длъжни да се възползват от въпросната разпоредба, тъй като, както е предвидено в член 13 от Договора за заем, ако не са погасили заема до 30 септември 2009 г., дължимата сума става платима от държавата в рамките на три месеца, а държавата от своя страна ще предприеме мерки за принудително изпълнение по административен ред срещу заемополучателя. Този довод също е недопустим — ако държавата погаси дължимите суми, не е сигурно, че тя ще предприеме мерки срещу първоначалния длъжник с цел възстановяване на тези суми, тъй като винаги може да използва правото си на преценка да не го направи.

(40) Накрая, изглежда, че премията от 2 % сама по себе си не е елемент, който в съответствие с Известието относно гаранциите доказва отсъствието на държавна помощ, както твърдят гръцките власти. Дори ако приемем, че всички получатели по мярката са малки и средни предприятия, както твърдят гръцките власти, приложимата част от Известието относно гаранциите би бил раздел 3.5. В този раздел от Известието се обяснява, че за да

([8]) ОВ C 155, 20.6.2008 г., стр. 10.

се счита, че дадена гаранция, предоставена по схема, изискваща еднократна премия, не представлява държавна помощ, трябва да бъдат изпълнени всички други условия, посочени в раздел 3.4, букви а), б), в), д), е) и ж). Както вече бе обяснено в съображение 33, в настоящия случай тези условия не са изпълнени: въпросната гаранция покрива повече от 80 % от заемите и изглежда, че разглежданата схема важи за заемополучатели във финансово затруднение.

(41) В светлината на горното изглежда, че по отношение на държавната гаранция по заемите са изпълнени всички условия, посочени в член 107, параграф 1.

IV.2. **Съвместимост на помощта**

IV.2.1. *Общи бележки*

(42) Договорът допуска известни изключения от общия принцип за несъвместимост на държавната помощ с вътрешния пазар, определен в член 107, параграф 1 от Договора. Част от тези изключения явно не са приложими в настоящия случай. Това са по-специално предвидените в член 107, параграф 2, които обхващат помощи със социален характер, помощи за отстраняване на щети, причинени от природни бедствия, както и помощи, свързани с обединението на Германия.

(43) Същото важи за изключенията, предвидени в член 107, параграф 3, букви а) и г) от Договора, тъй като въпросната помощ не е предназначена нито за насърчаване на икономическото развитие на региони, където жизненото равнище е необичайно ниско или където има високо равнище на непълна заетост, нито за насърчаване на важни проекти от общоевропейски интерес или за насърчаване на културата и опазване на наследството.

(44) Следователно единствената дерогация, която би могла да се приложи в случая, е предвидената в член 107, параграф 3, буква в) от Договора, която предвижда, че помощите, които имат за цел да улеснят развитието на някои икономически дейности или на някои икономически региони, доколкото тези помощи не засягат по неблагоприятен начин условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес, могат да се считат за съвместими с вътрешния пазар. Помощта е обхванатa от тази дерогация, ако съответства на правилата на Съюза, регламентиращи държавните помощи. В областта на земеделието тези правила са изложени в Основните насоки на Общността за държавните помощи за земеделския и горския сектор за периода 2007—2013 г. ([9]) (наричани по-долу „Земеделски насоки“).

(45) Според информацията, която е на разположение на Комисията, целта на въпросната мярка е справянето със ситуацията, породена от свръхпроизводството на зърно в Гърция през 2008 г. По-специално гръцките власти признават в писмото си от 19 март 2010 г., че една от целите на мярката е била *„да гарантира минимален доход на производителите“*.

(46) Освен това, тъй като заемите в размер на 150 милиона EUR са предназначени за закупуване от ОЗК на зърното, произведено от техните членове (Министерско решение № 8264 от 9 декември 2008 г.), изглежда, че помощта е предоставена на база на произведените количества.

(47) Видът на предоставената от Гърция помощ не е предвиден нито в Земеделските насоки, нито в други правила на Съюза по този въпрос, а и гръцките власти не твърдят това. Следователно явно тя представлява оперативна помощ, предназначена да повиши доходите на земеделските производители чрез изкуствено повишаване на цените на зърнените култури. Такива мерки са строго забранени от правилата на Съюза в областта на държавните помощи.

(48) Следва да се припомни, че, според съдебната практика на Съда на Европейския съюз, оперативната помощ, т.е. помощта, чиято цел е облекчаване на разходите на предприятията, които те обикновено поемат при обичайното управление на дейността си, по принцип нарушава конкуренцията поради това, че от една страна не улеснява „развитието“ на нито един икономически сектор, а от друга страна осигурява на получателите изкуствена финансова подкрепа, която нарушава дълготрайно конкуренцията и засяга търговията по начин, който противоречи на общия интерес.

(49) По-специално пазарите на земеделски продукти в Европейския съюз изцяло се регулират чрез общи организации на пазарите (ООП). Една от задачите на ООП е да гарантират лоялната конкуренция между операторите в съответния сектор в рамките на Европейския съюз. Мерки за подкрепа на пазара като мерките, въведени и финансирани от Гърция, изглежда противоречат на целите на ООП на зърнени култури и има вероятност да засегнат сериозно функционирането на този пазар.

(50) Както многократно е подчертавал Съдът, ([10]), всяка намеса на държава-членка в пазарните механизми, с изключение на специално предвидените в правилата на Съюза форми, рискува да окаже влияние върху функционирането на общите организации на пазара и да създаде необосновани предимства за определени икономически групи в Съюза. По-специално в скорошната си съдебна практика ([11]) Съдът припомня за пореден път, че в областите, обхванати от обща организация на пазара, особено когато тази организация се основава на общи ценови правила, държавите-членки нямат право да се намесват чрез едностранно приети национални разпоредби в механизма на формиране на цените, определяни на съответния производствен етап от общата организация.

([9]) ОВ C 319, 27.12.2006 г., стр. 1.

([10]) Вж. например решение на Съда от 29 ноември 1978 г. по дело Pigs Marketing Board/Raymond Redmond, 83/78, Recueil 1978, стр. 2347 (специално гръцко издание 1978 г., стр. 739), точка 60.

([11]) Решение на Съда от 26 май 2005 г. по дело A. H. Kuipers/Productschap Zuivel, C-283/03, Recueil 2005, стр. I-04255, точки 42, 49 и 53.

(51) Следва да се отбележи, че националните механизми за подкрепа на цените, като разглежданите в настоящия случай, подкопават общите ценови правила и изобщо крайната цел на механизмите, създадени с правила на Съюза за обща организация на пазарите, дори когато се прилагат с цел подпомагане на доходите на земеделските производители.

(52) Накрая, Комисията разгледа също така дали помощта може да бъде определена за съвместима съгласно Съобщението на Комисията — Насоки на Общността за държавните помощи за оздравяване и преструктуриране на предприятия в затруднение ([12]). Въпреки това, дори ако получателят към момента на предоставяне на помощта е бил предприятие в затруднение по смисъла на раздел 2 от посочените Насоки (което не е ясно), гръцките власти не са представили доказателства, че във въпросните случаи са изпълнени многобройните условия, определени в Насоките, което евентуално би могло да оправдае предоставянето на помощ на конкретен получател.

IV.2.2. *Временна рамка*

(53) Гръцките власти обосновават предоставянето на помощта с икономическата криза и липсата на достъп до финансиране за кооперативите. През 2009 г. Комисията, като отчете сериозността на финансовата криза, прие „Временната рамка“ ([13]), в която обяви за съвместима с вътрешния пазар помощ в размер до 15 000 EUR в случая на земеделски производители, занимаващи се с първично производство на селскостопански продукти.

(54) В писмото си от 21 януари 2011 г. гръцките власти твърдят, че както лихвената субсидия, така и държавната гаранция за заемите са обхванати от разпоредбите на Временната рамка. По-специално те заявяват, че въпросните заеми са отпуснати по време на финансовата и икономическа криза от 2008 г. и 2009 г. с цел преодоляване на кризата. Гръцките власти добавят, че поради големия брой крайни получатели (членове на кооперативите) ползата от безлихвения заем за всеки получател е била толкова малка, че не може да се счита за предизвикваща нарушаване на конкуренцията. Накрая, гръцките власти заявяват, че според член 7 от Временната рамка тя се прилага също така в случаите на схеми за държавни помощи, за които не е постъпило уведомление.

(55) Комисията не може да приеме представените от гръцките власти аргументи и счита, че във въпросния случай разпоредбите на Временната рамка не са приложими. Първо, обхватът на Временната рамка е разширен и първичното земеделско производство е включено едва на 31 октомври 2009 г. ([14]) Следователно никакви схеми за държавни помощи, одобрени преди влизането в сила на това разширение, не могат да бъдат обхванати от Временната рамка. В настоящия конкретен случай член 1 от Министерско решение № 56700/Β.3033/8.12.2008 г. гласи, че лихвената субсидия се отнася до заеми, които са били или са щели да бъдат отпуснати през 2008 г. Следователно въпросните заеми, а оттам и държавната помощ, са били отпуснати преди 31 октомври 2009 г.

(56) Второ, Комисията отбелязва, че въпросните мерки не отговарят на включеното във Временната рамка условие, според което, за да бъде счетена такава помощ за съвместима, тя трябва да се прилага за целия земеделски сектор, а не само за един продуктов сектор, в случая сектора на зърнените култури.

V. **ЗАКЛЮЧЕНИЕ**

(57) Комисията констатира, че Гърция неправомерно е привела в действие въпросната схема за помощ в нарушение на член 108, параграф 3 от Договора. Като се има предвид, че помощта е несъвместима с вътрешния пазар, Гърция трябва да прекрати схемата и да възстанови от получателите предоставената помощ.

(58) Индивидуалната помощ, отпусната по въпросната схема, не представлява помощ, ако към момента на предоставянето ѝ е отговаряла на условията, определени с регламент, приет в съответствие с член 2 от Регламент (ЕО) № 994/98 на Съвета от 7 май 1998 г. по прилагането на членове 92 и 93 от Договора за създаване на Европейската общност към някои категории хоризонтална държавна помощ ([15]) и приложим към момента на предоставянето на помощта.

(59) Индивидуалната помощ, отпусната по въпросната схема, която към момента на предоставянето ѝ е отговаряла на условията, определени с регламент, приет в съответствие с член 1 от Регламент (ЕО) № 994/98, или определени в рамките на друга одобрена схема за помощ, е съвместима с вътрешния пазар до максималните интензитети на помощта, приложими към този вид помощ,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Схемата, въведена в полза на земеделските производители и кооперативи в зърнопроизводството в съответствие с Министерски решения № 56700/Β.3033/8.12.2008 г. и № 2/88675/0025/9.2.2008 г. под формата на гарантиран от гръцката държава заем с лихвена субсидия, представлява държавна помощ. Посочената държавна помощ, която е предоставена неправомерно от Гърция в нарушение на член 108, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз, е несъвместима с вътрешния пазар.

Член 2

Индивидуалната помощ, която е отпусната по схемата, посочена в член 1, не представлява помощ, ако към момента на предоставянето ѝ е отговаряла на условията, определени с регламент, приет в съответствие с член 2 от Регламент (ЕО) № 994/98 и приложим към момента на предоставянето на помощта.

([12]) ОВ C 244, 1.10.2004 г., стр. 2.
([13]) Вж. бележка под линия 4.
([14]) Вж. изменението на Временната рамка (ОВ C 261, 31.10.2009 г., стр. 2).
([15]) ОВ L 142, 14.5.1998 г., стр. 1.

Член 3

Индивидуалната помощ, отпусната по схемата, посочена в член 1, която към момента на предоставянето ѝ е отговаряла на условията, определени с регламент, приет в съответствие с член 1 от Регламент (ЕО) № 994/98, или определени в рамките на друга одобрена схема за помощ, е съвместима с вътрешния пазар до максималните интензитети на помощта, приложими към този вид помощ.

Член 4

1. Гърция възстановява от получателите несъвместимата помощ, предоставена по схемата, посочена в член 1.

2. Сумите, подлежащи на възстановяване, включват лихви, изчислени от датата, на която помощта е предоставена на получателите, до датата на действителното им възстановяване.

3. Лихвата се изчислява с натрупване в съответствие с глава V от Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията ([16]).

4. Гърция анулира всички неизплатени плащания по схемата за помощ, посочена в член 1, считано от датата, на която е уведомена за настоящото решение.

Член 5

1. Възстановяването на помощта, посочена в член 1, е незабавно и ефективно.

2. Гърция осигурява изпълнението на настоящото решение в срок от четири месеца от датата, на която е уведомена за него.

Член 6

1. В срок от два месеца от уведомяването за настоящото решение Гърция предоставя на Комисията следната информация:

а) списък на получателите, които са получили помощ по схемата, посочена в член 1, и общия размер на помощта, получена от всеки от тях;

б) общата сума (главница и лихви), която следва да бъде възстановена от всеки получател;

в) подробно описание на вече предприетите и на планираните мерки за изпълнение на настоящото решение;

г) документи, доказващи, че от получателите е изискано да възстановят помощта.

2. Гърция уведомява редовно Комисията за напредъка в прилагането на националните мерки, които са предприети с цел изпълнение на настоящото решение, до пълното възстановяване на помощта, посочена в член 1. При поискване от страна на Комисията Гърция незабавно предоставя информация за вече предприетите и планираните мерки за изпълнение на настоящото решение. Тя предоставя и подробна информация относно сумите на помощта и лихвите, които вече са възстановени от получателите.

Член 7

Адресат на настоящото решение е Република Гърция.

Съставено в Брюксел на 25 януари 2012 година.

За Комисията

Dacian CIOLOȘ

Член на Комисията

([16]) ОВ L 140, 30.4.2004 г., стр. 1.